

Det Strategiske Forskningsråd

Til medlemmerne af Folketingets Videnskabsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Til medlemmerne af Folketingets Videnskabsudvalg

Strategisk forskning er kendetegnet ved store og længerevarende bevillinger til forskningsprojekter rettet mod belysning eller løsning af særligt prioriterede udfordringer i samfundet. Problemorienteret forskning er ofte i sin natur tværgående og løses derfor bedst ved en tværfaglig tilgang. Forskning i grænsefladerne mellem de videnskabelige discipliner giver samtidig mulighed for nye gennembrud.

Det Strategiske Forskningsråd har ønsket en dybere belysning af sammenhængen mellem tværvidenskabelighed og strategisk forskning. Derfor har rådet fået udarbejdet rapporten "Tværfaglighed i strategisk forskning". Rapporten dokumenterer omfang og karakter af tværfaglighed i strategisk forskning, og den skitserer såvel perspektiver og muligheder som udfordringer i tværfaglig forskning. Nogle af de væsentligste resultater og budskaber er:

- Over 2/3 af projekterne i DSF går på tværs af videnskabelige fagområder
- Gevinsterne ved tværfaglig forskning er ifølge forskerne en mere effektiv problemløsning og et styrket anvendelsespotentiale for resultater
- Udfordringer er, at tværfagligt samarbejde kræver stærk ledelse, og at der kan være institutionelle barrierer
- Forskeruddannelse skal fagligt forankres, men et tværfagligt element styrker bredde og relevans af Ph.d.-forløb
- Tværfaglig forskning kan være sværere at publicere i højt citerede tidsskrifter, men kan omvendt generelt give øgede publiceringsmuligheder

Rapporten giver dokumentation for, at Det Strategiske Forskningsråd har stor betydning for styrkelse af tværvidenskabelig forskning.

Med venlig hilsen

Peter Olesen

Formand for bestyrelsen,
Det Strategiske Forskningsråd

November 2009

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Thea Dam
Telefon 3544 6335
Telefax
E-post thea@fi.dk

Sagsnr. 09-072108
Dok nr. 1123716
Side 1/1

DET STRATEGISKE
FORSKNINGSRÅD

TVÆRFAGLIGHED I STRATEGISK FORSKNING

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Indhold

1	RESUMÉ OG HOVEDRESULTATER	3
1.1	Analysens hovedresultater	6
1.2	Rapportens opbygning	14
2	INDLEDNING OG BAGGRUND	16
2.1	Formål	16
2.2	Fokus på tværfaglighed i Rådet	18
2.3	Baggrund for øget fokus på tværfaglighed	19
2.4	Datagrundlaget for projektet	22
3	KARAKTER OG OMFANG AF TVÆRFAGLIGHED I STRATEGISK FORSKNING	23
3.1	Om tværfaglighed i forskning	23
3.2	Betydningen af strategisk forskning for tværfaglighed	25
3.3	Tværfaglighed i strategisk forskning	28
3.4	Grad af forskellighed mellem fagområder	30
3.5	Grad af integration mellem fagområder	34
3.6	En typologi af tværfaglighed	36
4	MOTIVER OG GEVINSTER VED TVÆRFAGLIG FORSKNING	43
4.1	Motiver for at indgå i tværfaglig forskning	43
4.2	Gevinster ved tværfaglig forskning	46
5	BARRIERER OG UDFORDRINGER FOR TVÆRFAGLIG FORSKNING	49
5.1	Institutionelle barrierer	50
5.2	Kognitive barrierer	52
5.3	Ledelses- og koordineringsudfordringer	56
6	TVÆRFAGLIGHED OG PUBLICERINGSSTRATEGIER	60
6.1	Betydningen af videnskabelig publicering	61
6.2	Fordele ved tværfaglig forskning	61
6.3	Publiceringsstrategier	63
6.4	Udfordringer ved tværfaglig forskning	64
6.5	Publiceringsmønstre	65
7	TVÆRFAGLIGHED OG FORSKERKARRIERER	66
7.1	Faglig specialisering vægtes over tværfaglighed	67
7.2	Et tværfagligt element styrker bredde og relevans i PhD-forløb	68
7.3	Udfordringer i tværfaglige PhD-forløb	70
8	ERHVERVSLIVET PRIORITERER TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE	72
8.1	Erhvervslivet vigtig i strategisk forskning	72
8.2	Virksomheder har fokus på tværfaglighed	74
8.3	Gevinster ved tværfagligt samarbejde	78
8.4	Udfordringer ved tværfagligt samarbejde	81
9	RAMMER FOR TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE	85
9.1	Rådet faciliterer tværfaglig forskning	85
9.2	Fokus på tværfaglighed i vurderingskriterier	86
9.3	Tværfaglighed har det ikke vanskeligere	87
9.4	Tværfaglighed i nordisk sammenhæng	89
	APPENDIKS I: DATA OG METODE TILGANG	95
	APPENDIKS II: BIBLIOMETRISK ANALYSE	108
	APPENDIKS III: RÅDETS OPSLAG OG KRITERIER	121

Det Strategiske Forskningsråd
Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K

Telefon: 35 44 62 00
fi@fi.dk
www.fi.dk